

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
Administration According to the Good Governance of the school Administration
under the Phatthalung Provincial Administrative organization

ไพโรจน์ สุวรรณ^{*1} และสมหญิง จันทร์ไทย²

Rahanee Esomuso^{*1} and Somying Chantruthai²

^{*1-2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

^{*1-2}Education Administration program Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: suwanpirote@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จำนวน 234 คน กลุ่มตัวอย่างกำหนดตารางของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 144 คน วิธิตำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ตามการประเมินของครูจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การสอนและระดับการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารสถานศึกษา, องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the administration according to the good governance of the administrators of the school under the Phatthalung Provincial Administrative Organization; and 2) to compare of administration according to good governance of school administrators under the Phatthalung Provincial Administrative Organization. Classified by age, teaching experience and educational level. This research was a survey research. Population consisted of 234 teachers in schools under the Phatthalung Provincial Administrative Organization. The sample using stratified random sampling, consisted of 144 teachers in schools under the Phatthalung Provincial Administrative Organization. The research process were 4 steps; (1) review literature and related research; (2) create research tools; (3) collect data; and (4) analyze data. The instrument to collect data were a 5-level rating scale questionnaire. The data

were analyzed by descriptive statistics including frequency, percentage, mean, Standard Deviation, t-test, and Scheffe's methodological difference test.

Research finding showed that: 1) administration according to the good governance of school administrators under the Phatthalung Provincial Administrative Organization. The overall and aspects were at high levels; and 2) comparison of the administration according to the good governance of the school administrators under the Phatthalung Provincial Administrative Organization. As teachers assessment, classified by age, teaching experience and educational level Overall were not different.

Keywords: Good Governance School, Administrators Phatthalung Provincial, Administrative Organization

บทนำ

การบริหารการศึกษาผู้บริหารต้องใช้ทักษะทั้งศาสตร์และศิลป์เป็นอย่างมากเนื่องจากการบริหารโรงเรียนนั้นเกี่ยวข้องกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง ทรัพยากรในโรงเรียนที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งเท่าที่ผ่านมาจะเห็นว่ามีหลายหน่วยงานตำหนิว่าการศึกษาในประเทศไทยมีคุณภาพต่ำลง ทั้งนี้เนื่องมาจากการปฏิบัติงานของครูและการบริหารที่ผิดพลาด ทั้ง ๆ ที่ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษาและมีการประเมินมาตรฐานการศึกษาจากองค์กรภายนอกทุกห้าปีก็ตามการผิดพลาดดังกล่าวอาจเกิดจากการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีโรงเรียนเยอะมากที่มีนักเรียนลดลงทุกปีและมีโอกาสที่จะถูกยุบตัว และจะมีอีกหลายโรงเรียนที่นักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปีจนต้องมีการสอบคัดเลือกเข้ากันหลายครั้ง ซึ่งจะทำให้เห็นความแตกต่างในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน

รัฐบาลไทยจึงได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้กำหนดหลักยึดในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้าน เมืองและสังคมที่ดี 6 หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งเรียกรวมว่าหลักธรรมาภิบาลต่อมาได้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ซึ่งหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีนี้ ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ได้มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการบริหารงาน ตรวจสอบการทำงานโดยที่ผู้ปฏิบัติงานได้ดำเนินงานภายใต้กรอบของกฎหมายที่ชัดเจน ดำเนินการบนความถูกต้องทำงานด้วยความซื่อสัตย์จริงใจมีความขยันอดทน และในการปฏิบัติงานนี้ก็ยังต้องเน้นถึงความโปร่งใสในการทำงานทำงานด้วย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและเต็มศักยภาพ โดยการปฏิบัติงานทั้งหลายทั้งปวงได้มุ่งเน้นที่การก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนสังคมและประเทศชาติ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 3/1 กำหนดว่าการบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดชั้น ตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่องค์กรการกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงานการจัดสรรงบประมาณ และการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ที่ต่องานถึงหลักการ ตามวรรคหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2556: 5)

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารโรงเรียนนั้น โรงเรียนที่สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่มากมายทั้งสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด มักจะเป็นโรงเรียนที่ถูกจับ

ตามองถึงเรื่องความโปร่งใสในการปฏิบัติงานเนื่องจากมักจะถูกมองว่าเป็นโรงเรียนของนักการเมือง ดังนั้นการศึกษาถึงการ
ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่
ถ่ายโอนมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 3 แห่ง ข้าราชการครู/พนักงานครู จำนวน 230 คน
โดยมีการถ่ายโอนโรงเรียนมาเมื่อปีการศึกษา 2552 จำนวน 2 โรงเรียน และในปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 โรงเรียน
เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของ
ครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เพื่อต้องการทราบข้อมูลโดยภาพรวม และสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็น
ข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจนำข้อมูลไปพิจารณา และเสริมสร้างการบริหารงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
ในระบบงานสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดระบบบริหารจัดการที่ดีโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี
คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดพัทลุง ตามการประเมินของครูจำแนกตาม อายุ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีอายุต่างกันประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดพัทลุง แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ในด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ
และหลักความคุ้มค่า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

- 1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2564 จำนวน 234 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน ปีการศึกษา 2564
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ซึ่งได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน
(Krejcie and Morgan, 1970: 607-610) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น
2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ
รายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ จำแนกเป็นตัวแปร อายุ ประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likerts Rating Scale) จำนวน 60 ข้อ จำแนกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดระดับค่าน้ำหนักและแปลความหมายของคะแนนไว้ 5 ระดับ ดังนี้

3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือการวิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จากบริบทและแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

3.2 สร้างแบบสอบถามโดยพัฒนามาจากแบบสอบถามของจุดดาว จิตใส (2554: 130-140) ปิยะพงษ์ โพธิ์มี (2554: 143-151) พระสุทธิศักดิ์ สุภกิจใจ (2554: 117-125) และสุภา เจียมพุก (2554: 174-183)

3.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จังหวัดพัทลุง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (2542: 26-27)

3.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไขด้านความครอบคลุมเนื้อหา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษา

3.5 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำผลมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) (นรินทร์ สังข์รักษา, 2555: 263) เลือกแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.67 นำไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้ง ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญพบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง และมีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จำนวน 30 คน นำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficients) (Cronbach, 1990: 204) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .970

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และหาความเชื่อมั่นแล้ว นำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอุบลรัตน์ราชกัญญาราชวิทยาลัยพัทลุง โรงเรียนบ้านท่าแค (วันครู 2500) และโรงเรียนมัธยมเกาะหมาก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงผู้อำนวยการอุบลรัตน์ราชกัญญาราชวิทยาลัยพัทลุง โรงเรียนบ้านท่าแค (วันครู 2500) และโรงเรียนมัธยมเกาะหมาก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์

4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวม แบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไป จำนวน 144 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 เมื่อรับแบบสอบถามคืน ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ ประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยคำนวณหาความถี่ หรือร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบกับคะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของ เบสท์ (Best, 1977: 174)

เกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินของครูจากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงว่าอยู่ในระดับใด ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1977: 174) ดังนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ระดับมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ระดับมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ระดับปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ระดับน้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ระดับน้อยที่สุด

6. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

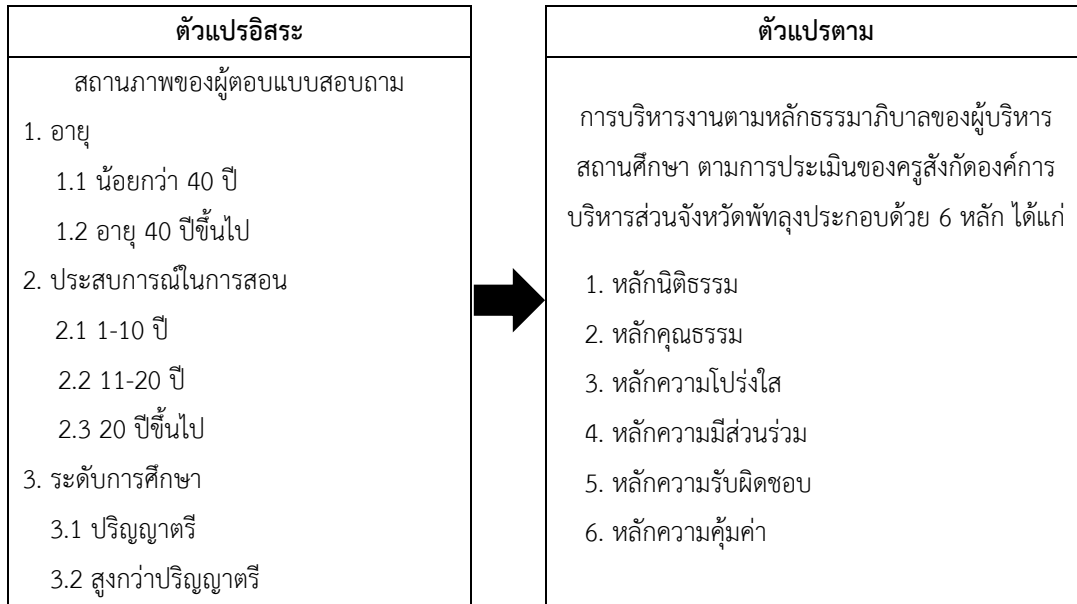
6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้แก่ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสถิติ(t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของผลการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงตามตัวแปร อายุ ประสบการณ์การสอนและระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรมและหลักความมีส่วนร่วมซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส
2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การสอนและระดับการศึกษาพบว่าภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

อภิปราย

ผลการวิจัย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรมและหลักความมีส่วนร่วมซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีลักษณะของนักบริหารสถานศึกษามีอาชีพ มีประสบการณ์ในการบริหาร เนื่องจากที่ผ่านมาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงจะรับโอนมาจากหน่วยงานอื่นโดยมีคณะกรรมการฝ่ายผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก ไม่ได้เป็นผู้บริหารที่สอบบรรจุใหม่จึงทำให้สามารถที่จะบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลได้อย่างมีคุณภาพรวมทั้งโรงเรียนสังกัดท้องถิ่นต้องดำเนินการตามนโยบายของท้องถิ่นในการให้บริการกับประชาชนจึงมีความร่วมมือในการทำงานจากทุกฝ่าย และโรงเรียนสังกัดท้องถิ่นผู้บริหารจำเป็นจะต้องศึกษาทฤษฎีระเบียบในการบริหารงานอย่างดี เนื่องจากมีการตรวจสอบจากหน่วยงานต้นสังกัดตลอดเวลาเนื่องจากมีโรงเรียนในสังกัดอยู่จำนวนน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด มาวงค์ (2554: 106) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็น ของครู

สังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดตามลำดับ และงานวิจัยของบังอร จันกรม (2552: 121) ศึกษาการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยหลักความรับผิดชอบอยู่ในลำดับแรก รองลงมาคือ หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า ส่วนหลักความโปร่งใสซึ่งมีค่าน้อยที่สุดนั้นอาจจะเป็นเนื่องจากครุมองว่าโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีงบประมาณตามโครงการต่างๆที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมาก ผู้บริหารอาจมีส่วนได้เสียในการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร จันกรม (2552: 121) ศึกษาการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และความโปร่งใสซึ่งมีค่าน้อยที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จำแนกตามตัวแปร อายุ ประสบการณ์สอนและระดับการศึกษาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ครูที่มีอายุต่างกันมีการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน โดยระดับความคิดเห็นของครูช่วงอายุ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ช่วงอายุ 40 ปีขึ้นไปรองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุต่ำกว่า 40 ปี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้ระบบบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลเหมือนกัน และผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเสมอภาคกันไม่เลือกปฏิบัติตามอายุของครู รวมทั้งในการปฏิบัติงานของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีกิจกรรมที่ครูกับผู้บริหารอยู่มาจึงอาจทำให้เกิดความใกล้ชิดในการปฏิบัติงานของครูกับผู้บริหารผลการวิจัยจึงออกมาเป็นเช่นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรศักดิ์ สงเดช (2559: 129) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพัทลุง ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพัทลุง จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินญา ศิริประโคน (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 พบว่าผลการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ โรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 จำแนกเมื่อจำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จังหวัดพัทลุง จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันครูที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการรับรู้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเหมือนกัน ผู้บริหารสถานศึกษาอาจให้โอกาสในการปฏิบัติงานเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติตามวุฒิการศึกษาของครู รวมทั้งผู้บริหารบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีความเสมอภาคกันไม่เลือกปฏิบัติตามวุฒิการศึกษาของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของพระปรเมศวร์ ปลูกญาชีโร (2554: 81) ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์พบว่าความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกัน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสกลฐานธมโม (อินทร์คล้าย) (2556: 83) ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษา

ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์สอนโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 11-20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันอาจได้รับโอกาสในการทำงานเท่าเทียมกันตามความรู้ความสามารถที่มีและผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้วยเสมอภาคกันไม่เลือกปฏิบัติตน และปฏิบัติงานตามประสบการณ์สอนของครู ผลการวิจัยจึงออกมาเป็นเช่นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรศักดิ์ สงเดช (2559: 129) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการประเมินของครู สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง พบว่าผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการประเมินของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินญา ศิริประโคน (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ โรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ควรสร้างความเข้าใจกับครูในด้านความโปร่งใสให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล มุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

2. ควรศึกษาสภาพปัญหา ปัจจัยที่ส่งผล และแนวทางแก้ไขการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาล มุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2551). *จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: แอคทีฟพริ้นท์.

ชีรศักดิ์ สงเดช. (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู*

สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพัทลุง. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

นรินทร์ สังข์รักษา. (2555). *การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บังอร จันกรม. (2552). *การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูสังกัด*

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- พระประเมศวร์ ปญญาวิโร. (2554). **ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอพรพตพิสัยจังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสกล ฐานธมโม (อินทร์คล้าย). (2556). **การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสุทธิศักดิ์ สุภกิจใจ. (2555). **การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเสาวชัยจังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมคิด มาวงค์. (2554). **การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยองจันทบุรีและตราด**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุภา เจียมพุก. (2554). **แรงจูงใจของครูกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.